

ת"פ 51712/03/14 - מדינת ישראל, משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נגד מהרי רחמים ברוק

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 51712-03-14 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' ברוק(אסיר)
בפני כבוד השופט הישם אבו שחאדה

בעניין: המאשימה - מדינת ישראל משטרת ישראל
תביעות- שלוחת רמלה
ע"י עוה"ד שלי היאט

נגד
הנאשם - מהרי רחמים ברוק ע"י עוה"ד אלון
קוצר

הכרעת דין

כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו את ביצוען של העבירות הבאות: תקיפת עובד ציבור במילוי תפקידו לפי סעיף 382א(א) לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**), העלבת עובד ציבור במילוי תפקידו לפי סעיף 288 לחוק העונשין והפרעה לעובד ציבור במילוי תפקידו לפי סעיף 288א(1) לחוק העונשין.

2. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 9.5.13, היה הנאשם אסיר באגף 8 בכלא איילון. באותן נסיבות, בשעה 11:40 או בסמוך לכך, נלקח הנאשם למרפאת הכלא (להלן: **המרפאה**) על ידי הסוהרים מיכה לופו (להלן: **מיכה**) וסרגיי שסטקוב (להלן: **סרגיי**). באותן נסיבות, הנאשם ביקש להתפנות לבית חולים ובקשתו סורבה. הנאשם החל להתפרע בכך שהשליך את זוג הקביים שלו וכן חפצים נוספים לעבר סרגיי ומיכה, הפך את השולחן במרפאה וכן סירב לאפשר כבילתו באזיקי ידיים והשתולל וכן הניף את ידיו לכל עבר. בהמשך, תקף הנאשם את מיכה בכך שסובב את אצבע יד ימינו. כתוצאה מהתקיפה, נגרמו למיכה חבלות של ממש שהתבטאו בסימני אודם ושפשוף ביד ימין ובברך שמאל. בנוסף, הנאשם העליב את קמב"צ הכלא, צחי ביטן (להלן: **צחי**) עת מילא תפקידו כחוק וכן איים עליו שלא כדן ובכוונה להפחידו בכך שאמר לו "יה בן זונה אני יטפל בך" וכן "כי יראה לו מי הוא".

התשתית הראייתית מטעם המאשימה

3. מטעם המאשימה העידו שישה סוהרים: צחי, דרור אריה (להלן: **דרור**), סרגיי, שאדי ברכאת (להלן: **שאדי**), מיכה ומחמוד טאפש (להלן: **מחמוד**). אעמוד להלן בתמצית על עדותם של הסוהרים האמורים ובפרק הבא אעמוד על עדותו של הנאשם ולאחר מכן אכריע בשאלה אם מתקיימות העבירות שמיוחסות לנאשם בכתב האישום.

4. עדותו של צחי: בעדותו בבית המשפט טען שאינו זוכר את האירוע נשוא כתב האישום ולכן הוגש המזכר שאותו ערך לאחר האירוע (ת/3) לפי "כלל הקפאת הזכירה" (פרוט' מיום 18.5.16, עמ' 15 ש' 24 - עמ' 16 ש' 30). באותו מזכר נאמרו הדברים הבאים:

"מיכה לופו, שאדי ברכאת ומפקד המשמרת, טאפש, הגענו למרפאה לאחר שנלחץ משדר מצוקה. זיהינו את האסיר ברוק אברהם משתולל במקום ומקלל את הצוות הרפואי. אני קמב"צ היחידה תפסתי את יד ימין של האסיר ושמתי לאסיר אזיק ידיים. הסוהר שאדי עזר לי יחד עם הסוהר מיכה והצמדנו את האסיר לקרקע ובכך כבלתי את ידו השניה לאחר שאחזתי באזיקי ידיים. מפקד המשמרת טאפש כבל אותו רגליים ובכך נטרלנו את האסיר מלהמשיך ולהשתולל. האסיר נבדק רפואית אך סירב לשתף פעולה. כמו כן, לאחר הקבילה נלקח על ידי, מפקד משמרת ומיכה ועוד סוהר נוסף, כל אחד בצד, עד לחללית באגף 8 ובכך הסתיים האירוע. יצוין כי נבדקתי רפואית ועל ידי הימנית יש שריטות ושפשופים. כמו כן, כלל הסוהרים נבדקו רפואית. יש לציין שהצוות הרפואי סייע באירוע בטרם הגעתי למקום ועל כן ימלאו דוחות פעולה ויבדקו רפואית. כמו כן, עוד אוסיף כי האסיר קילל אותי ואמר לי "בן זונה", "אני אטפל בך". האסיר עוד הוסיף כי "יראה לי מי הוא".

5. יש לציין שדרור ערך "דו"ח חבלה" בעניינו של צחי ואשר לפיו נפגע ביד ימין במהלך ההשתלטות על הנאשם ונגרמו לצחי שפשופים באמה ובבוקן ימין (ת/4; ראו גם עדותו של דרור בפרוט' מיום 24.5.16 עמ' 31 ש' 2).

6. עדותו של דרור: דרור העיד שהיה במרפאה ביום האירוע ביחד עם סרגיי. מיכה הביא את הנאשם למרפאה. בעת שהגיע הנאשם למרפאה ביקש שיועבר לבית חולים. הרופאה שהיתה במקום בדקה את הנאשם והחליטה שאין צורך להעבירו לבית חולים ובתגובה הנאשם התחיל להתפרע במרפאה, הרים את השולחן באוויר והשליך את החפצים שהיו על השולחן. על כן, דרור לחץ על לחצן המצוקה והגיעו למקום סוהרים נוספים. דרור ערך "דו"חות חבלה" הן לגבי צחי (ת/4) והן לגבי סרגיי (ת/5). לטענתו, לאחר שלחץ על לחצן המצוקה הגיעו צחי ומחמוד. הנאשם גם קילל את הסוהרים, איים עליהם והשתולל, דבר שחייב השתלטות עליו ואזיקתו (ראו פרוט' מיום 24.5.16 עמ' 29 ש' 16 - 26, עמ' 30 ש' 1 - עמ' 31 ש' 13, עמ' 32 ש' 12 - 29, עמ' 34 ש' 21 - 30, עמ' 35 ש' 5 - 15).

7. עדותיו של סרגיי: הוא העיד שבמועד האירוע נכח במרפאה והנאשם הובא לשם על ידי מיכה. הנאשם ביקש שהרופאה תבדוק אותו בקשר לחבלה שהיתה לו ברגל וביקש שיועבר לבית חולים. הרופאה אמרה שאין צורך להעבירו לבית חולים והנאשם החל להתפרץ לעברם, השליך את הקב"ים שהיו ברשותו לכיוון הנוכחים במרפאה ובתגובה דרור לחץ על לחצן המצוקה והגיעו מחמוד וצחי למרפאה ועוד מספר סוהרים נוספים. לטענתו, הנאשם הפך את השולחן והעיף מעליו חפצים שונים. בהמשך, הסוהרים נאלצו לרתקו לרצפה ולאזוק את ידיו ורגליו (פרוט' מיום 24.6.15, עמ' 37 ש' 2 - עמ' 38 ש' 28, עמ' 39 ש' 24 - עמ' 40 ש' 22, עמ' 41 ש' 3 - 29, עמ' 42 ש' 1 - 27).

8. עדותיו של שאדי: הוא העיד שביום האירוע שימש כעוזר משמרת של מחמוד, ואשר שימש כמפקד המשמרת. לטענתו, בעת שעבר ליד המרפאה היה שם צחי והבחין בנאשם משתולל בכך שקילל, דיבר בקול רם, דחף כיסאות ושולחן לעבר צחי וקרא לו "בן זונה" ו-"בן שרמוטה". כמו כן, צחי ניסה כל הזמן להשתלט על הנאשם ושאדי סייע לו לכבול את הנאשם בידיו. בהמשך, הגיע מחמוד וכבל את הנאשם ברגליו (פרוט' מיום 18.5.16, עמ' 24 ש' 19 - עמ' 25 ש' 27, עמ' 26 ש' 1 - 16, עמ' 27 ש' 5 - 13). יש לציין שבמסגרת החקירה הנגדית של ההגנה, הוגש דו"ח הפעולה שערך שאדי, במטרה לנסות לכרסם מאמינות עדותו (נ/2).

9. עדותיו של מיכה: הוא העיד ששימש במועד האירוע נשוא כתב האישום כסוהר באגף 8 בכלא איילון שזה האגף שבו הוחזק הנאשם. לטענתו, התבקש להעביר את הנאשם למרפאה. הנאשם ביקש מהרופאה שיועבר לבית חולים ומשבקשתו סורבה, השליך את הקב"ים שהיו ברשותו, הפך את השולחן שבמרפאה, השתולל וקילל. בנסיבות אלה, היה צורך להשתלט על הנאשם ולכבול את ידיו ורגליו. במהלך ההשתלטות על הנאשם, מיכה טען שנפל וקיבל מכה בברך. בנוסף, מיכה טען שהנאשם עיקם לו את האצבע ואף נבדק במרפאה. יש לציין שעל פי "דו"ח החבלה" שנערך ע"י דרור בעניינו של מיכה, נאמר שנגרמו למיכה "שפשוף ואודם מקומי בברך שמאל. סימני אודם ושפשוף ביד ימין" (ת/6; ראו גם עדותו של דרור לעניין הדו"ח שהכין לגבי מיכה בפרוט' מיום 19.9.16 עמ' 45 ש' 12 - עמ' 46 ש' 15).

10. עדותיו של מחמוד: הוא העיד שבמועד האירוע נשוא כתב האישום שימש כמפקד משמרת בכלא איילון. לטענתו, קיבל הודעה בעקבות לחיצת לחצן מצוקה במרפאה ולכן, הגיע למרפאה וראה את צחי מנסה לכבול את הנאשם, בעת שהאחרון משתולל ומקלל. על כן, מחמוד כבל את רגליו של הנאשם באזיקי רגליים והוביל אותו מחוץ למרפאה לכיוון התא שמכונה "חללית", שהינו תא מרופד בכל חלקיו ואשר מיועד להחזקת אסירים עם נטיות אובדניות לצורך מניעת פגיעה עצמית. הנאשם קילל את הסוהרים ללא הרף והמשיך להתפרע ואף השמיע דברי איום כלפיהם. מחמוד הבהיר שלא רשם במזכר את המילים המדויקות של האיום שאותם השמיע הנאשם. כמו כן, הבהיר שהנאשם לא ניסה לתקוף את הסוהרים באופן ישיר, אלא שהסוהרים נפגעו בעקבות ניסיון ההשתלטות עליו וההשתוללות של הנאשם (פרוט' מיום 18.5.16, עמ' 17 ש' 13 - עמ' 18 ש' 8, עמ' 18 ש' 24 - עמ' 19 ש' 10, עמ' 20 ש' 11 - 23). במסגרת החקירה הנגדית של ההגנה הוגש לבית המשפט דו"ח הפעולה שנערך על ידי מחמוד (נ/1).

גרסת הנאשם

11. אמרת החוץ של הנאשם מיום 20.5.13 הוגשה בהסכמה, תוך ויתור ההגנה על חקירתו של גובה האמרה (ת/1; וכן ראו הצהרת בא כוח הנאשם לגבי ההסכמה בהגשת אמרת החוץ של הנאשם, בפרוט' מיום 18.5.16 עמ' 15 ש' 14 - 17). באמרת החוץ של הנאשם מופיעה האזהרה הבאה:

"אני איש משטרה אחרק יקותיאל מודיען כי הינך חשוד: בתקיפת עובד ציבור, איום והעלבה בכך שבתאריך 9.5.13 בשעה 11:40 בכלא איילון במרפאה. אתה התפרעת, הפכת שולחן, השלכת חפצים, איימת והעלבת סוהרים וכן תקפת את הסוהר מיכה לופו בכך שעיקמת את אצבע יד ימין".

12. בנוסף, נאמר לו שאין הוא חייב לומר דבר, כל אשר יאמר ישמש כראיה נגדו וכי הימנעותו מלהשיב לשאלות עשויה לחזק את הראיות נגדו. בנוסף, שהינו רשאי להתייעץ עם עורך דין. במקום המיועד ל-"חתימת חשוד" לא צוין דבר ולא מופיעה כל חתימה. במקום המיועד לדברי החשוד נאמר כדלקמן:

"דברי החשוד: הערה: לאחר שהקראתי לנ"ל את תוכן החשד, הוא קם ממקומו ועזב את מקום החקירה. לציין שהנ"ל הולך עם קביים ואמר לא מעוניין להיחקר."

13. בטרם שאביא את גרסתו של הנאשם כפי שנמסרה בעדותו בבית המשפט, יש להבהיר שהנאשם נשאל בעדותו בבית המשפט מדוע סירב למסור גרסה בפני החוקר. לטענתו, במועד החקירה, נלקח מתאו לחקירה בחדר אחר באותו בית סוהר שבו שהה. הנאשם נעלב שהוא זה שדווקא נחקר, כאשר יש לו טענות כרימון כלפי הסוהרים שהיו באירוע נשוא כתב האישום, כפי שיובהר בהמשך. לטענתו, סירב להיכנס מלכתחילה לחדר שבו ישב החוקר. כמו כן, האזהרה שהובאה לעיל כלל לא הוקראה לו, וגם לא יצא מחדר החקירה, מאחר וממילא לא נכנס אליו מלכתחילה (פרוט' מיום 19.9.16 עמ' 49 ש' 1 - 8, עמ' 59 ש' 1 - עמ' 23, עמ' 60 ש' 1 - 20).

14. יאמר כבר עתה שיש לדחות את טענתו של הנאשם שכלל לא נכנס לחדר החקירה ושלא הוקראה לו האזהרה. לנאשם היתה הזדמנות לבקש לזמן את החוקר שגבה את האמרה ולחוקרו בחקירה נגדית. בפועל, הנאשם ויתר על חקירתו הנגדית של החוקר והסכים להגשת האמרה. כידוע, כאשר מוגשים מסמכים לבית המשפט בהסכמה של הנאשם, תוך ויתורו של הנאשם על חקירתו הנגדית של עורך המסמך, אזי חזקה על הנאשם שהוא מסכים לתוכנו של המסמך (ע"פ 7653/11 ידען נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו] (26.7.12) פסקה 28 לפסק דינו של כבוד השופט זילברטל). לפיכך, הנני קובע כממצא עובדתי כדלקמן: הנאשם אכן היה בתוך החדר יחד עם החוקר שגבה ממנו את האמרה, האזהרה אכן הוקראה לו על ידי החוקר והנאשם סירב להיחקר ויצא מהחדר מיוזמתו.

15. הנאשם העיד בבית המשפט כי עובר לאירוע נשוא כתב האישום עבר ניתוח להשתלת עצב ברגליו וזאת בעקבות אירוע ירי שבו נפגע ברגליו. כמו כן, ציין כי באותה עת סבל מכאבי תופת ברגליו והתנייד באמצעות קביים. בהגיעו למרפאה של הכלא ביקש שיעבירו אותו לבית חולים, אך בקשתו סורבה. הנאשם אישר שהשתולל אך הכחיש שהפך את השולחן או השליך את החפצים שהיו עליו. לטענתו, הוא אחז בשולחן מתוך מחאה על הסירוב להעבירו לבית חולים. הסוהרים שהיו במרפאה משכו אותו מהשולחן ולאחר מכן נהגו בו בצורה מחפירה וזאת במיוחד לאור בעיותיו הרפואיות. לטענתו נאזק בידיו וברגליו כאשר הוא מנסה להתנגד לכבילה דבר שגרם לפגיעה נוספת ברגליו. בהמשך, לטענתו, הגיש תלונה נגד הסוהרים ביחידה לחקירות סוהרים, אך פנו אליו גורמים שונים מטעם שירות בית הסוהר ושכנעו אותו לבטל את התלונה (פרוט' מיום 19.9.16 עמ' 47 ש' 6 - 29, עמ' 48 ש' 4 - 17, עמ' 52 ש' 1 - 32, עמ' 53 ש' 1 - 17, עמ' 55 ש' 1 - 4, עמ' 56 ש' 1 - 23, עמ' 57 ש' 1 - 26, עמ' 61 ש' 17 - 21).

העדפת גרסת הסוהרים על פני גרסת הנאשם

16. הנני מעדיף את גרסת הסוהרים על פני גרסת הנאשם להשתלשלות האירוע נשוא כתב האישום, וזאת **מארבעה** נימוקים שיפורטו כעת.

17. **ראשית**, עדותם של הסוהרים נתמכת בדו"חות הפעולה שהכינו ואשר הוגשו ע"י ההגנה (דו"ח הפעולה של מחמוד, נ/1; דו"ח הפעולה של שאדי, נ/2; דו"ח הפעולה של דרור, נ/3). העובדה שדו"חות הפעולה הוגשו על ידי ההגנה ולא על ידי התביעה איננה מעלה ואיננה מורידה לעניין סמכותו של בית המשפט לעשות בהם שימוש דווקא לרעתו של הנאשם, ובניגוד למטרה שלשמה הוגשו, קרי, ניסיון לקעקע את מהימנות עדותם של הסוהרים.

18. כידוע, הלכה פסוקה היא שראייה שמוגשת לתיק בית המשפט איננה נושאת את "תווית מגישה", קרי שניתן לעשות בה שימוש בין לטובתו ובין לרעתו של הצד שהגיש את הראייה (ע"פ 4004/93 יעקובוביץ נ' מדינת ישראל פ"ד נ(1) 133, 150 - 152). כמו כן, הלכה פסוקה היא שאמרת חוץ של עד שמוגשת מטעם ההגנה במהלך חקירה נגדית בהליך פלילי היא ראייה קבילה ל-"**לעצם אמירת הדברים**" על ידי אותו עד ויכולה לשמש ככלי משני בידי בית המשפט לצורך בחינת מהימנותו של אותו עד (ע"פ 10121/09 **פלוגי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (3.4.13) פסקאות 20 - 23 לפסק דינה של כבוד השופטת ארבל).

19. יש לציין שלא התרשמתי שקיימות סתירות בין דו"חות הפעולה של הסוהרים לבין עדותם בבית המשפט. הנפוך הוא, קיימת התאמה לגבי התיאור של מכלול התנהגותו של הנאשם במרפאה. דו"חות הפעולה, בהיותם כלי משני לבדיקת אמינות גרסתם של הסוהרים, מחזקים את מסקנתי שיש לייחס משקל גבוה לגרסתם של הסוהרים. בנוסף, יודגש שעדות כל אחד מהסוהרים בבית המשפט עומדת בפני עצמה ומהווה חיזוק לעדותו של כל סוהר אחר.

20. **שנית**, החבלות שנגרמו למיכה תועדו בדו"ח חבלה שנערך על ידי דרור מיד לאחר האירוע (ת/6). דו"ח החבלה מהווה חיזוק לעדותם של מיכה ודרור אודות החבלה שנגרמה למיכה במהלך ההשתלטות על הנאשם. הלכה פסוקה היא שסימני אלימות על קורבן עבירת אלימות יכולים לשמש חיזוק לעדות של הקורבן (ע"פ 6164/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.2.12) פסקה 20 לפסק דינו של כבוד השופט עמית; בש"פ 6989/93 **מדינת ישראל נ' סויסה** [פורסם בנבו] (30.1.94); בש"פ 10194/03 **קריאף נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.11.03) פסקה 5 להחלטתה של כבוד השופטת פרוקצ'יה)).

21. **שלישית**, גרסתם של הסוהרים מקבלת חיזוק נוסף מבחירתו של הנאשם לשתוק בחקירה ושלא למסור גרסה. הלכה פסוקה היא כי שתיקתו של נאשם בחקירתו במשטרה, עשויה לשמש כראיה המחזקת את ראיות התביעה כנגדו. בסיסה של הלכה זו נעוץ בהבנה כי בחירתו של נחקר לשתוק במהלך חקירה אינה מתיישבת עם חפותו, שכן אדם שהוא חף מפשע ירצה למסור את גרסתו על מנת להפיג את ענן החשדות הפלילים העומד מעל ראשו. לפיכך, לצד הזכות המוקנית לכל נאשם למלא את פיו מים במהלך החקירה, נקבע בפסיקה, כי ניתן להסיק משתיקתו של הנאשם כי יש לו מה להסתיר, ובהעדר טעמים סבירים ואמינים באשר להחלטה לשמור על זכות השתיקה, תהווה שתיקתו של נאשם, משום ראיה המחזקת את הראיות הפוזיטיביות הקיימות נגדו ובכלל זה מדובר גם בחיזוק לראיות הנסיביות הפועלות לחובתו (ע"פ 8823/12 **שבתאי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (1.7.14) פסקאות 29 ו-30 לפסק דינו של כבוד השופט שהם; ע"פ 4872/13 **נחמני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (26.10.14) פסקה 24 לפסק דינו של כבוד השופט זילברטל).

22. **רביעית**, הנאשם טען שהגיש תלונה ל-"יחידה לחקירות סוהרים" כנגד הסוהרים שהעידו בפני ולאחר מכן ביקש לבטל את התלונה לאחר מסכת שכנועים של גורמים שונים בשירות בתי הסוהר שפנו אליו וביקשו ממנו לבטל את התלונה. לא הוכח שהנאשם אכן הגיש תלונה. הנאשם לא ציין תאריך כלשהו שבו פנה ליחידה לחקירות סוהרים, לא ציין למי פנה ככל שאכן פנה (בין בכתב ובין בעל פה) וגם לא הבהיר כיצד ביקש לבטל את התלונה והאם קיבל אישור פורמאלי בכתב בדבר סגירת התלונה. בנוסף, לא ציין את פרטיהם של נציגי שירות בתי הסוהר שלטענתו ביקשו ממנו לבטל את התלונה. מדובר בטענות שהועלו בעלמא. יתר על כן, לטענת המאשימה, טענה שלא הופרכה על ידי הנאשם, לא הוגשה כל תלונה על ידי הנאשם ליחידה לחקירות סוהרים.

23. בנסיבות אלה, הנני קובע כממצא עובדתי שהנאשם לא הגיש תלונה ליחידה לחקירות סוהרים. קביעה זו מובילה למסקנה שיש להפחית ממשקל עדותו של הנאשם לגבי תיאורו להשתלטות הדברים במרפאה. טענתו של הנאשם שכן הגיש תלונה מחזקת את מסקנתי לעניין חוסר מהימנות גרסתו.

24. כעת אעבור לדון בשאלה אם התיאור העובדתי של הסוהרים להשתלטות האירוע נשוא כתב האישום, מקיים את העבירות שיוחסו לנאשם בכתב האישום.

העבירה של הפרעה לעובד ציבור

25. סעיף 288א(1) לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שנה:

(1) מפריע ביוזעין לעובד הציבור או למי שהוסמך למלא תפקיד של עובד הציבור במילוי תפקידו על פי דין."

26. כל הסוהרים שהעידו בפני אישרו שהנאשם השתולל בתוך המרפאה, תוך השלכת החפצים השונים שהיו על השולחן לכל עבר והשלכת הקבצים שהיו ברשותו. יודגש גם שהנאשם בעצמו אישר שאכן השתולל. אומנם, קיים שוני בגרסת הסוהרים לעניין השאלה האם השולחן נהפך בפועל או שרק התרומם ממקומו ע"י פעולת משיכה של הנאשם כלפי מעלה. עם זאת, מדובר בסתירה לא מהותית ושולית ואשר אין בה מאומה בכדי להפחית מאמינות גרסתם של הסוהרים לגבי האירוע בכללותו, דבר שהצריך לחיצה על לחצן המצוקה. בנוסף, כל הסוהרים אישרו שהנאשם התנגד לאיזוק, דבר שחייב שימוש בכוח סביר לצורך השתלטות עליו וכבילתו בידיו וברגליו. התנהגותו הכוללת של הנאשם בתוך המרפאה היתה בתגובה לכך שבקשתו להעברה לבית החולים סורבה על ידי הרופאה של המרפאה.

27. ללמדך, שכל התנהגותו של הנאשם במרפאה היתה במטרה להפריע לעובדי המרפאה מביצוע תפקידם כדין בכך שניסה לכפות את רצונו על הרופאה והסוהרים שהיו במקום להעברתו לבית החולים. בנסיבות אלה, ברור שמתקיימת העבירה של הפרעה לעובד ציבור במילוי תפקידו.

העבירה של תקיפת עובד ציבור

28. סעיף 382א(א) לחוק העונשין קובע כדלקמן :

"התוקף עובד הציבור או מי שממלא חובה או תפקיד המוטלים עליו על פי דין או מי שנותן שירות לציבור מטעם גוף המספק שירות לציבור, והתקיפה קשורה למילוי חובתו או תפקידו של הנתקף, דינו - מאסר שלוש שנים".

29. עבירה זו דומה במהותה לעבירה של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו שמוגדרת בסעיף 273 לחוק העונשין, ואשר כידוע, היא עבירה התנהגותית שאין בה דרישה של "כוונה", כאשר היסוד הנפשי הנדרש בה הוא מודעות מלאה כלפי טיב המעשה וכלפי התקיימות הנסיבות, לרבות היות המותקף "שוטר" (ולעניינו, מודעות להיות המותקף "עובד ציבור") (ראו: יעקב קדמי **על הדין בפלייליים** (תשס"ו - 2006), חלק שלישי, עמ' 1520 - 1521, 1651 - 1653).

עמוד 7

30. מהראיות שהובאו בפני עולה שלנאשם לא היתה "כוונה" לתקוף את מיכה, בעת שהתעקמה אצבעו ונחבל בברך. התמונה המצטיירת מהראיות שהוצגו בפני היא שמדובר בחבלה שנגרמה למיכה במהלך ההשתלטות על הנאשם בתוך המרפאה עקב ניסיונו של האחרון להפוך את השולחן שהיה במרפאה, השלכת החפצים שהיו עליו, רצף הקללות והאיומים שבהם השתמש וכן התנגדותו לאיזוק ולהוצאתו מהמרפאה.

31. משקבעתי שהעבירה של תקיפת עובד ציבור היא עבירה התנהגותית שאינה דורשת כוונה, ודי במודעות לטיב ההתנהגות ולעובדה שהסוהרים שהיו במקום הם עובדי ציבור, הנני קובע כי התנהגותו של הנאשם בתוך המרפאה מקיימת את עבירת התקיפה. הנאשם היה מודע, בין בפועל ובין בכוח, לעובדה שה-"השתוללות" שלו כפי שתוארה ע"י הסוהרים, עלולה להוביל לפגיעה גופנית של מי מהם בעת ביצוע פעולות ההשתלטות עליו, כבילת ידיו ורגליו ובהמשך הוצאתו מהמרפאה, הכל כאשר הוא מתנגד פיזית לפעולות האמורות. פעולת התקיפה של מיכה קשורה באופן ישיר למילוי תפקידו של מיכה כסוהר, קרי שמירה על הסדר והביטחון בכלא.

32. לפיכך, הנני קובע שיש להרשיע את הנאשם בעבירה של תקיפת עובד ציבור.

העבירה של העלבת עובד ציבור

33. בדו"ח הפעולה של צחי נאמר שהנאשם כינה אותו "בן זונה" (ת/3). כאמור, דו"ח הפעולה הוגש לפי "כלל הקפאת הזכירה" ולכן להגנה לא היתה הזדמנות לחקור אותו בחקירה נגדית. בנסיבות אלה, לבית המשפט מסור שיקול דעת האם להפחית ממשקל העדות בשל אובדן הזכות של הנאשם לחקירה נגדית אפקטיבית.

34. במקרה שבפני, בעת בחינת המשקל שיש לייחס לאמור בדו"ח הפעולה של צחי כי הנאשם כינה אותו "בן זונה", יש לבחון האם קיימות עדויות שחיצוניות לדו"ח הפעולה של צחי שתומכות בעצם אמירת הדברים הללו על ידי הנאשם, ולנאשם היתה הזדמנות לחקור את מוסרי עדויות אלה בחקירה נגדית. ככל שקיימות ראיות כאלה, אין מקום להפחית ממשקל העדות של צחי בדו"ח הפעולה. לדעתי, ראיות חיצוניות כאלה אכן קיימות:

א. **ראשית**, שאדי העיד בבית המשפט שהנאשם כינה את צחי "בן זונה" ו-"בן שרמוטה" (פרוט' מיום 18.5.16, עמ' 24 ש' 26 - 27). הדבר מהווה חיזוק לדברים שנרשמו על ידי צחי בדו"ח הפעולה שלו.

ב. **שנית**, שאדי גם רשם בדו"ח הפעולה שלו (נ/2) "שהאסיר כל הזמן קילל את קמב"צ יחידה צחי, יא בן זונה, יא בן שרמוטה, כוס אמא שלך ואח"כ קילל את הצוות הרפואי". כאמור, דו"ח

הפעולה של שאדי הוא ראייה לעצם אמירת הדברים על ידי הנאשם ומשמש את בית המשפט ככלי משני בבדיקת מהימנות עדים, לרבות עדותו של שאדי וגם מהימנות הדברים שנרשמו בדו"ח הפעולה של צחי.

ג. **שלישית**, דרור, מחמוד ומיכה אישרו שהנאשם "קילל", אך מבלי לציין את הקללות המדויקות שנאמרו על ידו (לגבי דרור, פרוט' מיום 24.5.16, עמ' 34 ש' 21; לגבי מחמוד, שאמר שהנאשם קילל בעיקר את צחי, פרוט' מיום 18.5.16, עמ' 17 ש' 22 - 27; לגבי מיכה, פרוט' מיום 18.5.16, עמ' 21 ש' 14, 29 - 32).

35. הנאשם הכחיש בבית המשפט שאמר את המילים "בן זונה" לצחי (פרוט' מיום 19.9.16, עמ' 48 ש' 11 - 12, עמ' 53 ש' 1 - 17, עמ' 57 ש' 1 - 2).

36. יתר על כן, כפי שהבהרתי לעיל, הנני מעדיף את התיאור של הסוהרים להשתלשלות הדברים במרפאה על פני התיאור של הנאשם בעדותו בבית המשפט. בנסיבות אלה, הנני קובע כממצא עובדתי שהנאשם אכן אמר לצחי "בן זונה", כפי שצוין על ידי צחי בדו"ח הפעולה שלו וכפי שצוין על ידי שאדי הן בעדותו בבית המשפט והן בדו"ח הפעולה מטעמו. ראיות אלה נתמכות גם בעדותם של מחמוד, דרור ומיכה שהנאשם אכן קילל. נותר כעת לדון בשאלה המשפטית האם השימוש בביטוי "בן זונה" כלפי צחי, בנסיבות המקרה שבפני, מקיים את העבירה של העלבת עובד ציבור.

37. סעיף 288 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 קובע כדלקמן :

"המעליב בתנועות, במלים או במעשים, עובד הציבור, או דיין או פקיד של בית דין דתי או חבר ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה תשכ"ט - 1968, כשהם ממלאים תפקידם או בנוגע למילוי תפקידם, דינו - מאסר ששה חודשים."

38. היסודות של העבירה של העלבת עובד ציבור נותחו בהרחבה ב- דנ"פ 7383/08 **אונגרפלד נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (11.7.2011) (להלן: **אונגרפלד**), שניתן בהרכב מורחב של תשעה שופטים. המערער הציב כרזה מול תחנת משטרת חדרה שבה נכתב "צריך לפטר את א.א. [שמו של אחד שוטרים בתחנה] בגלל שיתוף פעולה עם עבריינים כלפי אלה שהתלוננו נגדם. משטרה לא צריכה תפוחים רקובים". דעת הרוב החליטה להרשיעו בעבירה של העלבת עובד ציבור לפי סעיף 288 לחוק העונשין.

39. בפסק דין **אונגרפלד** נקבע שיש לבחון את האלמנט הדומיננטי בדברים שנאמרו. אם האלמנט הדומיננטי הוא ביקורת כלפי השלטון או עובד הציבור הכף תיטה להגן על חופש הביטוי. לעומת זאת אם האלמנט הדומיננטי הוא ביזוי והשפלה לשמם הכף תיטה לראות בדברים או במעשים עבירה פלילית.

קללות, חרפות וגידופים אינם תורמים תרומה מהותית להגשמת המטרות העומדות בהגנה על חופש הביטוי של האזרח. עובד ציבור לא יכול לשמש כ-"שק חבטות" שהאזרח יפרוק עליו את תסכולו או זעמו על ידי אמירות או מעשים שהינם מבזים ומשפילים (ראו: פסקאות 32 - 34 לפסק דינו של כבוד השופט ריבלין). כמו כן, נקבע כי פגיעה בליבת כבודו של עובד ציבור ובליבת כבודה של המערכת שאותה הוא משרת הינה מסוג העניינים שבהם נעצר סף הסיבולת של עובד הציבור והמעשה הופך למעשה פלילי (פסקאות 25 - 27 לפסק דינה של כבוד השופטת פרוקצ'יה).

40. בפסיקה של בית המשפט העליון שניתנה לאחר הלכת **אונגרלפד** נבחנה השאלה האם הביטוי "בן זונה" שהושמע כלפי עובדי ציבור, מקיים את העבירה של "העלבת עובד ציבור". להלן דוגמאות:

א. ע"פ 4792/11 **אורון כהן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (1.2.12) פסקה 17 לפסק דינו של כבוד השופט ג'ובראן, נקבע שאמירה לשוטר "זונה, בת זונה ושרמוטה" ולשוטר "כל המשטרה מניאק, אתה נאצי וכל המשטרה נאצים" מקיימת את העבירה של העלבת עובד ציבור. כמו כן, נדחתה טענתו של המערער לפיה יש לזכותו מאחר והדברים נאמרו בעידנא דריתחא.

ב. רע"פ 8062/13 **אלכס ברזק נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (9.4.14) פסקה 10 להחלטתו של כבוד השופט מלצר, נקבע שאמירה לשוטרים שעצרו את המבקש "בני זונות, מניאקים, מזדיינים בתחת" מקיימת את העבירה של העלבת עובד ציבור.

ג. ע"פ 333/10 **סרנקו נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (28.10.10) פסקה 8 לפסק דינו של כבוד השופט הנדל נאמר שכינויה של שוטרת כ-"שרמוטה" ו-"זונות", מקיימת את העבירה של העלבת עובד ציבור.

41. בהסתמך על הפסיקה הנ"ל, הנני קובע כי הנאשם ביצע עבירה של העלבת עובד ציבור בעת שכינה את צחי "בן זונה". מדובר בקללה שנאמרה לצחי במהלך מילוי תפקידו ובעת התפרעותו של הנאשם במרפאה של בית הסוהר עקב סירוב הרופאה לאשר העברתו לבית החולים. מדובר בביטוי שכל מטרתו לפגוע בליבת כבודו של צחי כעובד ציבור ולערער את סמכותו וסמכות הרופאה ושאר הסוהרים שהיו במקום.

סוף דבר

42. לאור כל האמור לעיל הנני מרשיע את הנאשם בביצוען של העבירות שלהלן: תקיפת עובד ציבור לפי סעיף 382א(א) לחוק העונשין, העלבת עובד ציבור לפי סעיף 288 לחוק העונשין והפרעה לעובד ציבור לפי סעיף 288א(1) לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ"ג תשרי תשע"ז, 25 אוקטובר 2016, במעמד הצדדים.